

OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 3/2008

Vznik víceúčelového hřiště na ulici Výstavní

říjen 2007

listopad 2007

červen 2008

červenec 2008

červenec 2008

srpen 2008

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

rád bych Vás seznámil s největšími plánovanými i dokončenými investičními akcemi pro rok 2008. Co do vynaložení finančních prostředků jsou dvě největší akce již zahájeny: 14. 8. 2008 úprava krajinných prvků za 33 milionů korun, které z velké části obdrželo Ministerstvo zemědělství-Pozemkový úřad Brno-venkov od Evropské unie jako dotaci na „Protierozní opatření, zpevnění a napojení polních cest v lokalitě Ketmanka“ a v říjnu 2008 by měla být zahájena výstavba nového hřiště za základní školou, na kterou jsme získali dotaci EU ve výši 16 369 947 korun.

Nyní však už k současnosti. Po dlouhých letech úplné absence pěkného hřiště pro děti v naší obci se podařilo zahájit a dokončit úpravu prostranství na ulici Výstavní a po mnohaletých peripeteciích byla zahájena a dokončena rekonstrukce školní kuchyně a jídelny pro děti v základní škole na ulici Komenského. K těmto dvěma akcím bych se rád vyjádřil podrobněji.

Hřiště na ulici Výstavní

- v loňském roce předcházelo zbudování parkoviště na ulici Výstavní
- 21. 5. 2008 zažádal OÚ Ořechov o vydání územního souhlasu
- 28. 5. 2008 byl doručen územní souhlas pro stavbu hřiště
- 9. 6. 2008 byla uzavřena smlouva s firmou Swietelsky stav. s.r.o.
- 30. 8. 2008 termín dokončení stavby
- rozměr hřiště 24 x 14 m, zde jsou umístěny koše na basketbal, branky na malou kopanou a florbal, kompletní sada na volejbal, oplocení okolo hřiště do výše 4 m
- hřiště je odděleno sítí od prostoru hrací plochy pro menší děti, na kterém jsou umístěny herní prvky (pružinové houpačky, prolézačky)
- vzhledem k tomu, že celý tento prostor je v záplavové zóně, rozhodli jsme se pro změnu povrchu hřiště z umělé trávy (dle studie) na povrch z gumového granulátu, který umožňuje snadné očištění od případných naplavenin (umělá tráva by byla zničena)
- celková cena včetně dětského hřiště činí 1 200 000 Kč

Školní kuchyně a jídelna v ZŠ

- již v dobách minulého režimu byla školní jídelna shledána nevyhovující, dlouhá léta se však o její rekonstrukci pouze mluvilo, až nyní však došlo k realizaci
- zahájení stavby 10. 5. 2008
- termín dokončení 31. 8. 2008
- slavnostní otevření spojené s prohlídkou proběhlo dne 1. 9. 2008 v době od 8.30 do 12 hodin
- nedílnou součástí této rekonstrukce byly i projekty na plyn, vodu, kanalizaci, elektřinu, vzduchotechniku, výtah a vnitřní vybavení kuchyně i nové jídelny

- z vypsaného výběrového řízení vzešly vítězně firmy RK-mont Oslavany na stavební práce a ELPO gastrotechnika Brno na vybavení kuchyně a jídelny, židle a stoly do jídelny dodala firma ESO R-MARKET Hulín
- po dokončení se zvýší kapacita připravovaných jídel i míst v jídelně, po zaváděcím provozu škola nabídne i odebrání obědů pro cizí strávníky - bude možné si obědy objednat u vedoucí školního stravování a rozšíří se tím tedy i nabídka obědů v obci, v případě zájmu ze strany odběratelů se OÚ pokusí zabezpečit rozvoz jídel v katastru obce
- bude možný výběr ze dvou jídel
- v době uzavření stávající školní kuchyně zabezpečil OÚ vaření a dovoz obědů ze ZŠ Radostice pro žáky navštěvující školní družinu (10. 5.–26. 6. 2008)
- plánovaná cena stavebních prací 6 844 938 Kč, v průběhu stavby však došlo k navýšení částky z důvodů víceprací (vlhká zeď – podřezání, vnitřní zdi nebyly vyzděny – duté...)
- plánovaná cena vybavení kuchyně a jídelny 2 293 000 Kč
- cena výtahu 351 645 Kč
- cena stolů a židlí do jídelny 193 020 Kč
- pro komplexnost vyřešení situace školní kuchyně a jídelny se OÚ rozhodl i pro úpravu příjezdové komunikace k objektu.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří se na této poměrně složité přestavbě podíleli a věřím, že nová kuchyně bude dlouhá léta sloužit nejenom žákům základní školy.

Na poslední schůzi zastupitelstva obce, konané dne 1. července 2008 nebyl schválen mnou předložený návrh na záměr prodeje bývalého vojenského prostoru ve Žlebech (Army park). Podle mého názoru bylo neschválení záměru prodeje nešťastnou chybou současného zastupitelstva. Vždyť dnes, i po razantním zvýšení nájmu, nám tento areál nepřináší téměř žádný užitek a v horizontu nejbližších 20 let se žádné využití pro obec nerýsuje. Za peníze z prodeje bychom mohli opravit další komunikace, chodníky, veřejné prostranství, začít s projektovou přípravou domu pro seniory apod. Snažím se i přes velkou zadluženost naší obce (každý rok splácíme přes 6 miliónů korun) najít další zdroje financování a zlepšit celkový vzhled a úpravu obce. Až se budou občané zastupitelů ptát, co udělali pro svůj volební program, bude se jim nelehko odpovídat. Mnohdy to totiž na mne dělá dojem, že někteří zastupitelé nepreferují hledisko zlepšení infrastruktury v obci.

Na závěr mi dovoluje popřát Vám všem hodně sil a optimismu do podzimních měsíců, školákům dobré vykoučení do dalšího školního roku a pozvat Vás na oslavu 130. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů spojenou s představením nových vlajek obce a hasičského sboru, která se uskuteční 13. září ve 14 hodin u hasičské zbrojnice.

Josef Brabenec
starosta obce

Zprávy ze zastupitelstva

Výpis usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Ořechov konaného dne 1. 7. 2008 v 7 hod. v zasedací místnosti OÚ v Ořechově

Usnesení č. 207/08

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e jako ověřovatele zápisu Miroslava Smutného a Leoše Olivu.

Hlasování : pro 11 proti 0 zdržel se 0

Usnesení č. 208/08

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e doplnění programu jednání o bod - demolice a umístění nové stavby centrum zdravého života, ul. Ježkov 3

Hlasování : pro 11 kdo 0 zdržel se 0

Usnesení č. 209/08

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e doplnění programu jednání o bod – zavedení systému zpětného odběru, smlouva s firmou Ecobat

Hlasování : pro 11 kdo 0 zdržel se 0

Usnesení č. 210/08

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e následující program jednání :

1. Zahájení
2. Určení zapisovatele a ověřovatelů
3. Schválení programu
4. Prodej pozemku p.č. 7710/1
5. Prodej vojenských bytů, smlouvy
6. Demolice a umístění nové stavby – centrum zdravého života, ul. Ježkov
7. Zavedení systému zpětného odběru, smlouva s firmou Ecobat
8. Závěr

Hlasování : pro 11 proti 0 zdržel se 0

Usnesení č. 211/08

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e prodej pozemku p.č. 7710/1, k.ú. Ořechov, o výměře 906 m² za cenu 1300 Kč / m² paní Eleně Komjaty, bytem Ořechov, Zahradní 15 za podmínek, že kupní smlouva bude uzavřena nejpozději do 31. 7. 2008 a platba provedena nejpozději do 31. 8. 2008

Hlasování : pro 10 proti 1 (Oliva) zdržel se 0

Usnesení č. 212/08 : zastupitelstvo obce s c h v a l u j e prodej bytů :

- číslo 248/1 v budově Ořechov číslo popisné 244, 245, 246, 247, 248 na ulici Sokolská včetně spoluvlastnického podílu ve výši 9493/162040 na společných částech budovy a k pozemkům parc.č. 731/3, parc.č. 731/4, parc.č. 731/5, parc.č. 731/6, parc.č.

731/7 a parc.č. 731/11 vše k.ú. Ořechov, paní Ivaně Šmídové, bytem Sokolská č.p./č.o. 248/7 za cenu 550 000 Kč a pověřuje starostu podpisem smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy a smlouvy o převodu vlastnictví bytu

- číslo 248/4 v budově Ořechov číslo popisné 244, 245, 246, 247, 248 na ulici Sokolská včetně spoluvlastnického podílu ve výši 6711/162040 na společných částech budovy a k pozemkům parc.č. 731/ 3, parc.č. 731/4, parc.č. 731/5, parc.č. 731/6, parc.č. 731/7 a parc.č. 731/11 vše k.ú. Ořechov, Antonínu a Petrovi Kořínkovým, bytem Sokolská č.p./č.o 248/7 za cenu 400 000 Kč a pověřuje starostu podpisem smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy a smlouvy o převodu vlastnictví bytu

- číslo 244/4 v budově Ořechov číslo popisné 244, 245, 246, 247, 248 na ulici Sokolská včetně spoluvlastnického podílu ve výši 6711/162040 na společných částech budovy a k pozemkům parc.č. 731/ 3, parc.č. 731/4, parc.č. 731/5, parc.č. 731/6, parc.č. 731/7 a parc.č. 731/11 vše k.ú. Ořechov, paní Renatě Blümlové, bytem Sokolská č.p./č.o 244/15 za cenu 400 000 Kč a pověřuje starostu podpisem smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy a smlouvy o převodu vlastnictví bytu

- číslo 247/3 v budově Ořechov číslo popisné 244, 245, 246, 247, 248 na ulici Sokolská včetně spoluvlastnického podílu ve výši 9493/162040 na společných částech budovy a k pozemkům parc.č. 731/ 3, parc.č. 731/4, parc.č. 731/5, parc.č. 731/6, parc.č. 731/7 a parc.č. 731/11 vše k.ú. Ořechov, manželům Rudolfovi a Blaženě Ševčíkovým, bytem Sokolská č.p./č.o. 247/9 za cenu 550 000 Kč a pověřuje starostu podpisem smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy a smlouvy o převodu vlastnictví bytu

Hlasování : pro 11 proti 0 zdržel se 0

Usnesení č. 213/08 :

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e Smlouvu o zřízení jistotního účtu, která bude uzavřena mezi obcí, Volksbank a manželi Danou a Jiřím Procházkovými, bytem Ořechov, Sokolská 245/13, a pověřuje starostu k jejímu podpisu.

Hlasování : pro 11 proti 0 zdržel se 0

Usnesení č. 214/08 :

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e odstranění stavby na pozemku p.č. 16, k.ú. Ořechov, ul. Ježkov a stavbu nové budovy centra zdravého života dle předložené projektové dokumentace z května 2008 za podmínek, že obec nesouhlasí se štítovou zdí v průčelí budovy, ale doporučuje nahradit severozápadní stranu plnou valbovou střechou se sklonem 45 stupňů..

Hlasování : pro 10 proti 0 zdržel se 1 (Florián)

Usnesení č. 215/08 :

Zastupitelstvo obce s c h v a l u j e zpětný odběr použitých baterií, schvaluje smlouvu s firmou Ecobat a pověřuje starostu k podpisu smlouvy.

Hlasování : pro 11 proti 0 zdržel se 0

Oznámení Pozemkového úřadu Brno-venkov

Vážení občané, s potěšením Vám oznamujeme, že v rámci dotace z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova byl vybrán k realizaci projekt „Protierozní opatření, zpevnění a napojení polních cest v katastrálním území Ořechov, v lokalitě Ketmanka“, který navazuje na zpracovanou komplexní pozemkovou úpravu v k.ú. Ořechov (dále KPÚ).

V rámci realizace dojde k vybudování nově navržené polní cesty a stávající polní cesta v honu „Čtyřiašedesátka“ bude rekultivována, tak jak předpokládá projekt KPÚ. V místech trasy původní cesty a v její blízkosti budou vytvořeny 2 protierozní meze s travnatými průlehy a výsadbou dřevin a keřů. Podél dvou nově zpevněných polních cest budou vysázeny větrolamy. Protierozní opatření se navzájem doplňují a prolínají a plní současně funkci územních systémů ekologické stability (ÚSES). Polní cesty jsou navrženy zpevněné s asfaltovým povrchem v šířce 3m se dvěma krajnicemi 0,5m a budou zpřístupňovat přilehlé zemědělské pozemky.

Dále bude realizováno 9 napojení polních cest na veřejné komunikace nacházející se v katastrálním území Ořechov. Vybudování sjezdu spočívá ve výměně konstrukce vozovky polní cesty z prašné na zpevněnou asfaltovým povrchem v délce cca 50m, tak aby nedocházelo k odnosu zeminy z polních cest na veřejné komunikace.

Předání staveniště zhotoviteli stavby, firmě STRABAG a.s., Tovární 3, 620 00 Brno, proběhlo dne 14.8.2008. Staveniště bude označeno dřevěnými kolíky s červeně zabarveným koncem. K zahájení stavebních prací dojde v září 2008. Stavby budou po dohodě s dodavatelem rozpracovány tak, aby byl alespoň částečně zajištěn přístup na sousední zemědělské pozemky. Ukončení stavebních prací se předpokládá koncem října 2009.

Stavby budou prováděny v souladu se stavebním povolením č.j.OD/20985-07/4787-2007/BAI ze dne 24.5.2007, č.j. 169/07-Ze ze dne 24.5.2007 a č.j.OD/35004-07/7208-2007/BAI ze dne 19.7.2007.

Investorem je Ministerstvo zemědělství Pozemkový úřad Brno – venkov. Předpokládaná cena stavby je 33 mil. korun. Stavby budou po vydání kolaudačního souhlasu předány do majetku Obce Ořechov.

Po dobu výstavby a až do doby, kdy bude vydán kolaudační souhlas není možno na dotčené parcely vstupovat ani je jinak využívat.

Prosíme také o laskavé strpění případného nepohodlí v průběhu stavby, které bude odměněno lepším přístupem k zemědělským pozemkům v dotčených lokalitách a těšíme se na dobrou spolupráci.

Ing. Petr Grmela
ředitel PÚ Brno-venkov

Pokud má někdo z občanů zájem o nahlížení do dokumentace výše uvedené akce, tato je uložena na obecním úřadě.

Informace obecního úřadu

Pozvánka

Dovolujeme si Vás pozvat na slavnostní představení praporů a znaku Obce Ořechov a Sboru dobrovolných hasičů Ořechov, které se uskuteční u příležitosti oslavy 130. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů.

Oslava se koná v sobotu dne 13. září 2008 od 14 hodin v Ořechově u hasičské zbrojnice.

Program oslavy:

- 13.50 hod. Průvod od obecního úřadu
- 14.00 hod. Slavnostní zahájení, projevy
- 14.30 hod. Svěcení praporů, předání vyznamenání
- 15.00 hod. Vystoupení dětí 1. třídy základní školy
- 15.15 hod. Ukázka požárního útoku mladých hasičů
- 15.30 hod. Výstava hasičské techniky a historie hasičského sboru
 - Cimbálová muzika Zádruha
 - Ukázka závodních automobilů
 - Občerstvení

Program pro děti na hřišti - ulice Výstavní:

- Skákací hrad, skluzavka
- Divadlo Kufr – žonglérská klauniáda
- Taneční vystoupení žákyň 6. tříd základní školy
- Ukázka výcviku psů
- Soutěže pro děti

Výměna občanských průkazů

Dne 31.12.2008 končí platnost občanských průkazů bez strojově čitelných údajů vydaných do 31.12.2003. Žádost o nový občanský průkaz lze podat na Obecním úřadě Ořechov nebo Městském úřadě Šlapanice, Opuštěná 2, Brno a to nejpozději do 30.11.2008.

Volby do zastupitelstev krajů

Volby do zastupitelstev krajů se budou konat ve dnech 17. a 18. října 2008. V naší obci budeme volit ve dvou volebních okrscích. Volební místnosti budou v budově Základní školy Ořechov na ulici Komenského 2. Právo volit má každý občan od 18 let věku. Do Jihomoravského kraje budeme volit 65 zastupitelů v čele s hejtmánem.

Humanitární sbírka

Obecní úřad uspořádá pro Diakonii Broumov humanitární sbírku a to ve čtvrtek

2. října 2008 v přízemí obecního úřadu v době od 9 do 16 hodin. Sbírá se oblečení, lůžkoviny, záclony, péřové přikrývky, vlněné deky, spací pytle. Vše musí být zachovalé, čisté, nezatuchlé a řádně zabalené pro další přepravu.

Třídění odpadu

Obec zavedla další složku v rámci třídění odpadů. Od 1. září třídíme také baterie (monočlánky, tužkové baterie, ploché baterie i baterie do fotoaparátů, hodinek, dětských her, apod.). Baterie se odevzdávají ve všech obchodech, kde se prodávají. V naší obci navíc ukládáme nepotřebné baterie do zelených označených schránek, které jsou umístěny v těchto prodejnách: STEVA, zelenina a potraviny Prosecká, potraviny U rybníka, potraviny U Cetlů, potraviny na ulici Pavlíkova, samoobsluha na ulici Tikovická a prodejna Tabáček na ulici Komenského. Další využití baterií zprostředkovává společnost ECOBAT.

Výbor pro muzejní činnost

Obec ustanovila přípravný výbor pro muzejní činnost obce, která bude směřovat ke zřízení obecního muzea. Často se cenné starožitné předměty objevují i na odpadovém dvoře k likvidaci. Obracíme se proto na občany, aby podobné věci uchovávali a až budou vhodné prostory, obec je převezme buď jako dar nebo zápůjčku pro obecní muzeum.

Z historie obce

Největší požáry v obci

V letošním roce 2008 slavíme 130. výročí Sboru dobrovolných hasičů v Ořechovičkách a 100. výročí dnes už neexistujícího Sboru dobrovolných hasičů v Tikovicích.

I v dobách minulých SDH zasahoval při požárech a při živelných pohromách. Hasiči se vždy řídili heslem: „Své vlasti láskou v srdci – bližnímu ku pomoci“. Při založení sboru napsal Štěpán Stubenvol: „Necht' navždy zůstanou našimi nejpřednějšími vlastnostmi šlechtnost, statečnost, obětavost a lidumilnost.“ Budeme se řídit dávným a krásným heslem hasičským: „Čiň každý z nás, co káže lásky hlas a buďme bratří bratrům, pohotově v každý čas“. Tato hesla byla vždy v minulosti naplňována.

V XIX. Století bývaly požáry v našich obcích velmi často. Mnoho domů a stodol bylo pokryto doškovými střechami. Od neopatrnosti nebo blesku byl už jen krůček k požárům s nedozírnými škodami na majetku. Kronikář nebo místním podáním se v pamětech zachovaly největší požáry v obci.

Za třicetileté války při dobývání Brna v r. 1645 byla velká část obce vypálená. V roce 1809, v době, kdy v našich vesnicích dlelo francouzské vojsko po bitvě u Slavkova, vypukl požár v domě č. 58 a podle kroniky vyhořela celá strana včetně Svadilova. Vyhořely domy č. 58 pana Severy, Otepy, Jířika v č. 58.

V roce 1831 na Velikonoce zapláł oheň u Urbanů č. 59 a tehdy shořelo ještě několik stodol, dům č. 40 Jakuba Šenkýře (dům č. 40 byl na Svadilově, říkalo se „u Vranečků“ – dnes už neexistuje), dům Dominika Uhla č. 90 a Maise Wernera č. 89.

3. září 1836 došlo k největšímu požáru v obci. Tehdy o půlnoci začala hořet stodola v č. 55 Josefa Fasády. Celkem vyhořelo 47 domů se vším příslušenstvím.

Nejvíce byl postižen Kajetán Vaněk. Jemu vyhořel dům, chlévy, sýpky a stodola. Dále všechno žito, pšenice, čočka, hrách, ječmen, oves hřibě, 18 kusů prasečího dobytka a veškerá drůbež. V roce 1852, kdy se svěřila kaple sv. Peregrina shořela stodola Kurova v č. 5 a dále i stodoly Duchoňů a Cyrila Dvořáka. V roce 1889 vyhořelo v Ořechově 6 domů. Dne 11. 9. 1898 v Tikovicích zničil požár 5 stodol a 9 stohů a v roce 1901 4 domy. 1.10. 1908 vypukl v obci Tikovice požár na dvoře Kajetána Sece. Jen díky rychlé pomoci hasičů z Ořechoviček se zabránilo ještě většímu neštěstí. Téhož měsíce se zastupitelstvo obce rozhodlo založit SDH. Oficiálně byl založen 1.12.1908 na podnět Františka Chramosty. Do sboru se přihlásilo 48 členů. Prvním starostou hasičů se stal obchodník František Chramosta.

Nákladem obce byla vybudována hasičská zbrojnice v Tikovicích a zakoupena výzbroj u firmy Smékal za 4300 korun.

3.9.1923 shořel v noci obrovský stoh slámy velkostatku Bakešových v Ořechovičkách. 10.1.1927 za krutého mrazu v noci lehly popelem domy Ludvíka Krejčíře, Marie Antošové, Marie Jiřikovské a Juliana Škorpíka. 5.7.1931 uhodil blesk do rozlehlého domu Bohuslava Škaroupky. Při největší živelní povodňové pohromě z 1.8.1934 zasahovaly SDH Ořechoviček a Tikovic na mnoha místech v obcích při záchraně majetku a domácího zvířectva.

Během bojů ve II. světové válce způsobily boje ve dnech 18. – 24. dubna 1945 obrovské škody. Celkem bylo vypáleno, vybombardováno 242 domů.

Z tohoto krátkého výpisu největších požárů v našich obcích je třeba ocenit náročnou a obětavou práci všech členů hasičských sborů, kterou konají dobrovolně ve prospěch všech našich občanů. V tomto roce, kdy slaví svá kulatá výročí je nutné jim s uznáním za jejich práci poděkovat a popřát mnoho zdaru v jejich odpovědné a záslužné činnosti.

Září 2008

Mgr. Jiří Poledňa
kronikář obce

Vzpomínka na hasiče

Hasiči – to slovo jsem poprvé slyšela a také opravdové hasiče v uniformě viděla ve svých čtyřech letech. Váže se k tomu smutná, ale současné jaksí milá vzpomínka. Můj dědeček František Janiček byl hasičem v Ořechovičkách. Když v březnu 1939 náhle zemřel, měl, jak se říkává mezi lidmi, hezký pohřeb. K jeho domu na Kerendově č. 79 přijelo nablýskané červené hasičské auto. Na ně kamarádi hasiči položili rakev a jako stráž Františka provázeli přes celou vesnici až na hřbitov. Byla jsem čtyřletá a hloubku babiččina žalu jsem tolik nechápala. Jen to mi utkvělo v paměti, že obřad byl důstojný, vznešený a vlastně se mi líbil. Po pohřbu se pak babička svému okolí často zmiňovala o tom, že dědečka na jeho poslední cestě vezlo krásné hasičské auto. Potěšilo ji to. Mne

tehdy ovládl pocit, že být hasičem je cosi vznešeného až hrdinského. Myslím si to dodnes.

Všem vám, odvážným, statečným a obětavým mužům vřelé poděkování.

Jiřina Mrázová – Janíčková

Štikovice

nebo Tikovice, farní ves jihozápadně od Brna 11 km, katastr a pol. obec 8,07 km², rozkládající se dílem na stráni, dílem v dolině, jest nepravidelně stavěna, má jednu ulici hlavní, která asi uprostřed odbočuje v novou prostrannou ulici. Části osady se jmenují: na pláni (horní konec), na baště, za kostelem, u rybníka, na dolním konci, na Klackově. Již v pravěku bývala tu osada. Památky po ní se našly: popelnice na pohřebišti z rozličné doby, žárové jámy, pazourkové nožičky, střepy nádob, některé ozdobné. Pod osadou jsou podzemní chodby, jež prý vedou až do sousední obce Ořechového.

Dle písemných pamětí pozdějších měly Štikovice 7 ²⁶/₆₄ lánu neboli 64 ³/₈ m. polí I. a tolikéž i II. třídy, vinic 38 m, r. 1750 : 1319 ⁷/₈ m. polí orných a 10 ⁵/₈ m. pustých, zahrad 10 ⁵/₈ m., pastvin 64 ⁴/₈ m., vinic 40 ²/₈ m. a luk po 60 vozů sena. Domů: na počátku XVII. století 45, které však 30letou válkou tak utrpěly, že 25 zůstalo pustých ještě r. 1656 a při nich 314 ⁴/₈ m. polí I. a tolikéž II. třídy, od t.r. až do r. 1674 bylo nově osazeno 11 větších a zůstávalo 14 menších pustých s 180 m. polí.

Živnosti byly velké: 6 po 1 ¹/₂ lánu n. 78 m., ostatní většinou ¹/₂ lány, když je vrchnost nově rozdělila, z 1 ¹/₂ lánu lány neb půllány, naopak z několika půllánů celé lány udělala, bylo r. 1750 mimo rychtáře: 12 sedláků po 39-42 ²/₈ m. a 24 půllánků po 21 m. polí, půllánků říkalo se „rozdělení“, chalup 8 bez polí:

r. 1790 - 57 domů, 348 obyvatel, r. 1834 - 62 domů, 477 obyvatel
r. 1869 - 109 domů, 657 obyvatel, r. 1880 - 116 domů, 685 obyvatel
r. 1890 - 131 domů, 716 obyvatel, z nich 713 Čechů katolických a 3 židů s obcovací řečí německou.

Domy jsou stavěny těsně vedle sebe, průčelím do ulice. Teprve od let 30tých objevují se jednoduché podrovnávky. „Žundrů“ bylo zde dosti do let 70tých. Zahrádky před domy místy posud se uchovaly. Ve světnici byl strop trámový, říkali mu „podlaha“.

Ostatní zařízení obydlí, kroj a vše jest jako v sousedních Ořechovičkách a Ořechovém.

Poddáni bývali nejprve zdejším pánům, potom držitelům panství Prstického.

Již v 1. polovici XIV. Století byly Štikovice rozděleny v několik dílů. Jeden dvůr, 3 hřivny ročního úroku a poddací právo kostelní měl Konrád Pohorliczer, měšťan Brněnský, poddací právo dal kapitule kostela sv. Petra a před smrtí rozdělil statky své na 4 díly mezi 4 syny své, Marka, Lukáše, Jana a Matouše, kteří však o dědictví vedli spor r. 1348 u městské rady Brněnské. Dvůr ten s mlýnem, lázní, vinicemi, prebendou sv. Petra v Brně a poddacím právem držel potom Václav řečený Marek, měšťan Znojenský, do r. 1378. Eliška, vdova po Markovi, měla tu pojištěno 40 hřiven věna a zapsala r. 1369 měšťanu Brněnskému Hanovi z Olomouce, tento zase r. 1376 své macoše Kláře, manželce Filipa ze Svojanova, nejvyššího maršálka, těch 40 hřiven nebo 4 hř. ročního úroku z nich, která je hned t.r. postoupila manželu svému. Filip ze Svojanova koupil od Václava řeč. Marka r. 1378 onen dvůr, mlýn, lázně s vinicemi,

prebendu sv. Petra v Brně a poddací právo zdejšího kostela a r. 1384 dal tu kanovníku Petrovi a kapitule sv. Petra v Brně 4 hř. ročních úroku, mlýn, lázně s vinicemi zde vyjma patronat kanovnického místa, prebendu a poddací právo zdejšího kostela, po smrti řečeného Petra měly se dostat 2 lány kostelu sv. Petra v Brně, ostatní vše kanovníctví a prebendě, jejíž právo poddací sobě vyhradil. Vyjmul též jeden dvorec, který jako dědičný prodal.

O jiných dílech Štikovic onoho věku jsou tyto zápisy:

R. 1349 prodali Dětlín Mauritiův a Mikuláš Rehořův z Brna dvůr s 2 poli ve Štikovicích Jindřichovi z Kounic, a tento dal jej dceři své Elišce, manželce Smilově. Roku 1350 přenechal Zdeněk ze Štikovi 4 lány strýci svému Jaroslavovi z Jenešova.

Roku 1356 Mareš z Cvrčovic a Hereš z Kounic vzali se na spolek na tom, co měli v Malešovicích, v Pršticích a Štikovicích, podobně r. 1368 Petr, farář v Pravlově, a bratr jeho Vičman, co měli v Pršticích a Štikovicích se dvorem, poplužím aj. Téhož r. 1368 prodali zde Ješek a manželka jeho Anna z Rajhradu dvůr a vinici Janišovi z Polípes a Hormovi bratru jeho, Janiš „z Tikovic“ r. 1376 zapsal tu „v Štikovicích“ manželce své Kačně 75 hř. věna a současně jim oběma Filip z Kostník věno 5 hř. úroku na Psářích, po smrti Janišově vdova Kačna přijala r. 1381 na spolek toho věna a jiných statků bratra svého Jana z Kostník.

Roku 1368 Heralt z Bučovic vyměnil v Čerčíně dvůr panu Benešovi z Štikovic za jeho dvůr zde. Roku 1378 postoupili si vzájemně své statky Jindra z Blažejovic a Vilém z Štikovic a roku 1390 prodali Anně z Štikovic 3 hř. ročního úroku na $2\frac{3}{4}$ lánech zde.

Roku 1376 Hanek z Cvrčovic prodal tu 2 dvory a $\frac{1}{2}$ hř. úroku Mikšíkovi řeč. Noskovi a synům Vitoslava z Jestřabí, roku 1385 Pešík z Štikovi prodal 3 lány zde Časlavovi z Prštic, ale Sazema z Štikovic kladl odpor, prohlásiv, že mu je Mikšík Nosek postoupil, a roku 1390 prodal Sazema, Lovek a sirotci Mikšíkovi a Vitoslavovi 2 dvory a $\frac{1}{2}$ hř. úroku Adamovi z Štikovic.

Adam řeč. Vůl z Štikovic držel tu již statek od Viléma Zdeňkova a r. 1385 prodal $1\frac{1}{2}$ lánu Jarkovi z Rosičky. Po jeho smrti dala vdova Kateřina dceři Anně v Štikovicích všecko právo dědictví roku 1398, a t.r. Anna manželka Václava z Domamyslic přijala svého muže na spolek dědictví, jež měla v Štikovicích.

Později se připomínají odtud r. 1405 Hereš, 1407 Václav Puklice, 1418 Anna „z Tikovic“, 1464 Jindřich.

V 1. polovici XV. století držel pak onen první díl Štikovic se 4 poddanými, s farou a poddacím právem kostelním Mirek z Chlumu v Pršticích, zůstali u Prštic až do roku 1522, kdy je koupil od Jana Lechvického ze Zastřízl probošt kláštera Kounického. Když byl klášter opuštěn, král Ferdinand I. jeho statky nejprve roku 1528 zastavil a potom roku 1537 prodal Jiřímu Žabkovi z Limberka na Pršticích, a ten díl Štikovic připojen byl opět k Pršticům, k nimž dostaly se i jiné díly, např. okolo roku 1490 díl od Barbory z Štikovic, časem půl vsi Štikovic.

Druhou polovici držel do roku 1535 Vilém z Vičkova, kdy ji vyměnil kapitule sv. Petra v Brně za ves Holubice u Slavkova. Roku 1548 koupil držitel Prštic Jiří Žabka z Limberka od bratří Jana, Tomáše a Viléma Vachů z Ořechoviček „mlýn na Bobravě ležící, který od starodávna k polovici vsi Tikovic přísluší“. Potom dostala se i druhá polovice zdejší obce k Pršticům, a vtěleny jsou celé „Tikovice s 1 dvorem v té vsi a

poddacím kostelním“ s ostatními dědinami panství Prštického. S ním měly pak stejné osudy.

Svobodný byl: 1. dvorec Treuburský, jenž patřil vlašským Minoritům, od nich koupil jej Max. Želecký, rytíř z Počenic, a roku 1704 faráři za byt vykázal, roku 1750 patřilo k němu 43⁵/₈m. polí a zahrada 1m.

2. „Spálený mlýn“, k němuž bylo 1¹/₂ m. polí, luk po 1¹/₂ vozu sena 1/2 vozu otavy, lesa 30 m. a platilo se r. 1750 vrchnosti úroku 135 zl. 20 kr.

Duchovní správa byla tu již za prvních dob křesťanství na Moravě zřízena. Příslušela ve XIV. století jako prebenda kollegiatnímu chrámu sv. Petra v Brně, ale poddací právo měli držitelé zdejšího dvora a páni z Prštic držíce jeden díl Štikovic od dávna, s nímž bylo patronatní právo spojeno.

Kostel sv. Jiří, jak posvěcení a poloha ukazuje, jeden z nejstarších kostelů na Moravě, stojí na kopci uprostřed osady a byl obehnan ještě roku 1820 zdí a příkopem, přes nějž vede most. V nynější podobě byl roku 1725 obnoven a rozšířen. Při tom se přišlo „na velmi staré základy“ (podle farního protokolu založeného roku 1768), opravován byl od té doby několikrát, nejvíce od roku 1850.

Má 5 oltářů, hlavní sv. Jiří a vedlejší sv. Františka de Paula, Matky Boží, sv. Jana Nepomuckého a Spasitele na kříži, u kazatelny je náhrobní kámen rytíře Jakuba Janošiče z Lyndova a na dvoře svobodném v Ořechovém, + 1623, pod kostelem jsou 3 hrobky, do nichž vchod je novou dlažbou zastaven: pod sakristií hrobka Želeckých, druhá roku 1720 objevená, jde od sakristie ke evandělní straně oltáře a třetí pod vedlejším oltářem sv. Františka. Věž bývala do r. 1722 nad sakristií, teď stojí nad hlavním vchodem. V ní jsou tři zvony s obrazy svatých: „velký z r. 1673, přelit 1856, prostřední, „poledňák“ zvaný, přelit r. 1802, a malý „umíráček“ s letopočtem 1820.

Kolem kostela byl starý hřbitov s kostnicí, nový zřízen jest r. 1856 a pochovávají sem ze Štikovic, Prštic a Silůvek. Křížů v osadě, u cest a na polích jest několik, většinou z novější doby. Fara bývala tu již ve staré době (dům č. 42 st.) a zanikla v 2. polovici XVI. století, když nekatolické vyznání v krajině se rozšířilo. Správu duchovní pak vedli tu pastoři z Dolních Kounic, kteří se také správci far Štikovské a Ořechovské nazývali. Držitelé panství vzali si tehdy farní pozemky i desátek a kazatelé podle úmluvy platili. Když byl v blízkém Ořechovém opět katolický farář ustanoven, byla mu i zdejší farní osada přidělena. Zde konečně duchovní správa byla nově zřízena r. 1704 a faráři svobodný dvorec „Treuburk“ od pána Max. Želeckého, rytíře z Počenic, za příbytek vykázán. Matriky zdejší jsou od r. 1689.

Nejvíce zásluh o kostel a faru má a nejdéle (46 let) blahodárně tu působil farář Matouš Leichmann ze Senice, od r. 1712 až do své smrti r. 1758, po něm horlivý kněz Tomáš Klos z Prostějova přes 33 let, od r. 1768, + 1802, Bartoloměj Manderle z Jaktaru ve Slezsku, 39 let, od r. 1802, také až do své smrti r. 1841, a nástupce jeho Fr. Papáček z Libchavy v Čechách.

K farní osadě patří: Štikovice, Prštice, Silůvky a Radostice. Jmění kostelní jest 2331 zl. 71 kr., farní: 38 jiter 167⁵/₆□⁰. Desátek vykoupili osadníci z půllánu za 75 zl. 40 kr. – 101 zl. 55 kr. stř., z celého lánu za 171 zl. 25 kr. – 183 zl. 10 kr. stř. Farních osadníků bylo před 100 lety 970, nyní jest přes 2000.

Škola byla tu jako v podobných větších osadách farních před válkou 30letou, ale v této zanikla, a nově zřízena jest v 1. polovici XVIII. století. Chodily do ní děti zdejší a z Prštic, Radosti a do r. 1783 i ze Silůvek. Za učitele Jiřího Kůry z Obrňan r. 1789-1810 zřídila si obec Prštická a Radostická filiální školu v Pršticích. Zdejší učitel „rektor“ posílával jim svého pomocníka „praeceptora“, dokud nebyla tam samostatná škola zřízena (v.t.).

Příjmu měl učitel, rektor a spolu varhaník podle „nejstarší fassi“ zapsané v matrice farní:

- a) za vyučování dítek: „středales“ vejce, mouku neb luštěniny: „sobotáles“ peníze, dále od každého dítky pecen chleba, a v zimě donášelo každé dítě denně 1 poleno dřeva
- b) za hraní varhan: třetinu štol s koledou, ode všech obcí úhrnem 18 měř žita na velkou míru, od Štikovic ještě 1 míru pšenice na velkou míru, na tři krále dostával za psaní jmen úhrnem asi $1\frac{1}{2}$ míry hrachu, pak na vánoce, velikonoce, sv. Duch a o hodech 1 koláč od každého.

Roku 1859 měl rektor: zahrádku u školy 95m⁰, na žitě ze všech obcí a vrchnosti 25 $\frac{1}{4}$ m., pšenice ze Štikovic 1 m. a od vrchnosti 2m., od každého dítěte rolníkova ročně 2 pecny chleba a 4 kusy koláče, od vrchnosti ročně 12 zl.stř., školního platu po 8 a 10 kr.stř. měsíčně, dříví měkkého od vrchnosti 3 $\frac{1}{2}$ sáhu, od obcí také 3 $\frac{1}{2}$ sáhu i s dovozem. Výdaj rektorův na pomocníka počítal se ročně 152 zl. stř.

Roku 1882 rozšířena byla škola na 2třídní. Pamětní knihy má dvě: 1. založenou s počátku XIX. století od učitele K. Kampasa (r. 1810-32) a 2. nadučitele Bedřicha Kochola r. 1882. Knihovnu školní založila obec r. 1888. Nejdéle tu působil Ondřej Kozlík z Pohořelic, r. 1832-1873. Roku 1892 bylo ve 2 třídách 136 školních dětí, r. 1898 - 127. Obec měla r. 1750: 4 m. polí a 3 m. vinic, r. 1757: 12 $\frac{4}{8}$ m. polí, louku po 2 $\frac{1}{2}$ vozu sena na Obravách, pastvin 36 $\frac{6}{8}$ m., na staré pečetí nápis „Peczet digenina Tikowice“ (P. dědina T.) a znakem radlici, hrozen a kosíř.

Pusté vinice obecní na Kříbech byly ještě r. 1757 pastvinou. Nyní má obec 19 jiter polí a 17 jiter lesa. Radnici zřídila si r. 1881, pamětní knihu má jednu z r. 1822 a novou z r. 1886. Dříve obec spravovali purkmistr („pudmistr“), rychtář a 2 konšelé, nyní: starosta, 2 radní a 9 členů výboru. Mnoho utrpěli zde krupobitím r. 1786 a 1812, velkým suchem r. 1822, 1858, 1863 a požárem nejvíce r. 1875, obilí, ovoce a víno pomrzlo r. 1866, naopak velká byla úroda r. 1868 a 1871. Je tu spolek potravní, založen r. 1877 a kontribučenská záložna pro Štikovice, Prštice a Radostice.

Trati se jmenují: Sedlice n. Sedlnice, k Sedlicům, teď v Sedlci, Hakerlíky neb na Hekerlích, Hanačka, Sekera n. na Sekerách, Kříby, v Hlavách, Machoviny n. na Machovinách, Skalky, na Cimbálech, Novosady, teď Nebosady aj. obyčejnější. Z polí na Kříbech, nad zmolou, Skalky a v Širokých udělali si lidé „beze všeho povolení“ vrchnosti r. 1783 a 1785 vinice 22 $\frac{1}{8}$ m.

K obci zdejší patří „Spálený dvůr“ 1 hodinu cesty severně u potoka Obravy. Vrchy v té straně jsou 329 – 334 m. nad hladinou mořskou, přes 40m. nad obcí, ona sama 30 m. nad velkým úvalem, poskytující hezké vyhlídky na okolní krajinu.

Čerpáno z publikace Vlastivěda moravská -Brněnský okres

Obecní knihovna informuje

V minulém čísle Zpravodaje jsme se těšili na přestěhování a otevření knihovny v nových prostorách budovy „zvláštní školy“. Bylo však zjištěno, že budova vyžaduje celkovou rekonstrukci. Budeme se tedy těšit do budoucna dál na nové a větší prostory.

Již 12. ročník akce Týden knihoven bude letos 6.-12. října. Srdečně zveme všechny, kdo mají rádi knihy a chtějí využít výhod v tomto týdnu:

- prominutí poplatků těm, kteří v tyto dny vrátí knihy, které mají již dlouho
- novým čtenářům, kteří se v tomto týdnu přihlásí, promineme čtenářský poplatek
- dětem vystavíme zdarma průkazku a také promineme v tomto roce čtenářský poplatek
- možnost vybrat si a odnést pro sebe knihy, které jsou vyřazeny z fondu knihovny

Dále si letos připomeneme 70. výročí úmrtí Karla Čapka, a to čtením z jeho díla, které se bude konat v pondělí 6.října v 15 hodin v zasedací místnosti Obecního úřadu. Zveme všechny zájemce o literaturu, dospělě, mládež i děti.

Knihovna opět zakoupila nové knihy, uvádíme některé tituly.

Knihy pro dospělé

Mac Bain Ed: Gangy
Monyová S.: Já o koze, on o voze
Vandenberg P.: Faraónka
Řeháčková V.: Matkou na půl úvazku
Francis D.: Mrtvý dostih
Mac Gregor Kinc: Návrat krále
Christie A.: Oznamuje se vražda
Případ rozladěného manžela
Cartland B.: Škola lásky
Child L.: Volný pád
Boučková T.: Rok kohouta
Brown D.: Šifra mistra Leonarda

Naučné knihy

Jeřábek Č.: V zajetí stalinismu
Manwell R.: Doktor Goebbels Göring
Erickson C.: Tajný život císaře Josefa
Hanibal J.: Velmož tří králů
Simcha J.: Hrobka Ježíšovy rodiny
Havel V.: Spisy – sv.VIII
Procházková I.: Vyprávění o Leonardovi
Melgosa J.: Umění výchovy dítěte
Fest J.: Pád Třetí říše
Werner F.: Vinná réva v zahradě

Knihy pro mládež

Brezina T.: Jsem superstár!
Zloděj mrtvol
Zombie z jeskyně
Co zakopal pirát
Lanczová S.: Lásky a nelásky
Awdry W.: O mašince Tomášovi 11,12
Jareš M.: Básně pro děti
Hrnčíř P.: Komínek a Budíček
Sýs P.: Tři zlaté klíče
Čapek K.: Dášenka
Kaminská R.: Filipova nová
dobrodružství

Gage D.: Aloe Vera – přírodní léčitel
Daněk O.: Hříčky o královnách
Macháček M.: Zápisky z blázince
Vašák P.: Šifrovaný deník K.H. Máchy
Bernstein A.: Citoví upíři
George R.: Encyklopedie léčivých
rostlin
Peltová N.: Umění komunikace
Jazairová P.: Jiná Afrika

Knihovna je otevřena v úterý a pátek 10 – 17:30 hodin.

Olga Frantová
Leona Steingartová

O původu a stavu divadelní budovy Reduta

V roce 1871 zakoupil nadučitel, vlastenec a muzikant František Xaver Bakeš svobodný dvůr v Ořehovičkách. Takzvaný Panský dvůr se rozkládal v dnešní ulici Divadelní a mimo jiné k němu patřila i budova Reduta, tehdy sloužící jako stodola. V roce 1926 došlo k parcelaci velkostatku a k prodeji budov. Bakešova stodola připadla konzumnímu družstvu Bratrství, později Včela v Ořehovičkách. Stodola byla pronajímána sedlákům na uskladnění slámy. Divadlo se tenkrát hrávalo v hospodách a v sokolovně. Ke každému představení se muselo stavět provizorní jeviště a tím byla příprava velmi náročná. Ohotníci usilovali o přestavbu sokolovny tak, aby vyhovovala i pro divadlo. Nakonec se uplatnil nápad, zakoupit pro divadlo Bakešovu stodolu. Ke koupi došlo díky snaze funkcionářů Sokola, za pomoci mecenáše MUDr. E.Fridricha, v těžkých dobách za protektorátu. Přestavba stodoly byla zahájena v roce 1940 a v roce 1941 se už hrálo v Prozatímním divadle první představení. (Více o tom v brožurě Úhledné škatulky aneb 100 roků ořehovského divadla.) V roce 1941 byl vydán zákaz činnosti všem českým spolkům, mezi nimi i Sokolu. Ohotníci nemohli hrát jako divadelní odbor Sokola, ale hráli pod hlavičkou čtenářsko divadelního spolku. Tehdy Reduta byla společenským útočištěm a posloužila při vlasteneckém uvědomování. Teprve po válce mohla Reduta svobodně sloužit divadlu a ostatní kultuře. Hrávalo se zde také kino, promítalo se několikrát v týdnu pro děti i dospělé. Po válce sloužila Reduta i jako tělocvična pro cvičení Sokolů. Válkou zcela zničená sokolovna nebyla již obnovena a v padesátých letech, po sloučení tělovýchovy, dostal Sokol do vlastnictví po válce obnovenou ořehovskou orlovnu. Tam přešly veškeré tehdejší sportovní aktivity.

Budova Reduty začala chátrat a pro divadlo technicky zaostávat. Sokol neměl peníze na údržbu a modernizaci divadla, navíc byla zahájena výstavba sportovního stadionu za školami. Z toho důvodu došlo v roce 1966 k bezplatnému převodu Reduty z majetku Sokola do majetku MNV Ořehov. Následně, v roce 1970 byla provedena rekonstrukce a přístavba. V Redutě vznikla také klubovna SSM. V roce 1988 MNV objednal projekt u Stavoprojektu Brno na celkovou rekonstrukci souboru budov divadla a kina, včetně kluboven a bytu správce. K realizaci v důsledku politických změn již nedošlo.

V 90. letech byl již objekt značně staticky narušen. Trhliny ve zdivu a zatékání do budovy bylo viditelné. Statický posudek zjistil rozbfednutí podloží a sedání objektu. Byla navržena sanace objektu, která byla provedena jen v nejnútnejším rozsahu. Dále se již o velkých opravách nemohlo uvažovat. Zelenou dostala výstavba vodovodu, následně kanalizace.

V roce 2002 vznikla iniciativa k výstavbě zcela nového divadla, potažmo víceúčelové budovy – Ořehovské kulturní a vzdělávací centrum, v parku před školami, na kterou již byla pořízena studie. Ani tato bohužel nemohla být realizována.

Budova Reduty tedy zůstává dlouhodobě ve špatném stavu a vyjádření statika dokonce doporučuje ukončení jakékoliv činnosti v této budově, z důvodu nebezpečí zřícení. V loňském roce zastupitelstvo odsouhlasilo odstranění této budovy demolicí.

Reduta – stará dáma dosloužila. Co se k ní váže příběhů a vzpomínek! Vypršel její čas.

Nové prostory pro kulturu se nyní nabízí v uvolněné budově bývalé zvláštní školy. Snad příliv dotací z EU v letech 2007 – 2013 umožní rekonstrukci, která bude zahrnovat i vybudování divadelního sálu.

čerpáno z archivu obecního úřadu
Ludmila Krečmerová

Ze života škol

Zahájení školního roku

Letošní školní rok jsme opět zahájili díky slunečnému počasí před školou. Jsme rádi, že po dlouhé době otvíráme dvě první třídy s 28 žáky a věříme, že se nejen prvňáčkům, ale i zbývajícím 257 žákům bude ve škole líbit.

Všichni žáci mají možnost se stravovat ve velice pěkně zrekonstruované jídelně.

V nejbližší době se začne budovat nové víceúčelové hřiště za školou, které bude sloužit především žákům, ale i široké veřejnosti.

Všem žákům i učitelům přejeme dobrý start do školního roku 2008/09.

Mgr. Magda Jachnická
zástupkyně ředitele ZŠ

Spolky a sdružení

Šachový zpravodaj

Na úvod se krátce zmíním o uplynulém ročníku soutěží družstev. „A“ tým obsadil v konečném pořadí 2.ligy D pěkné 5.místo a to i přesto, že dvě kola před koncem neměl ještě jistotu záchranu. Do 1.ligy postoupilo velmi silné družstvo Zakřan. B tým skončil v závěrečném účtování krajského přeboru 1.třídy na sestupovém 10.místě, avšak díky zániku oddílu ve Strážnici bude naše rezerva hrát i letos nejvyšší krajskou soutěž..

Mnoho změn dozná oddíl do startu nové sezóny. Do extraligového Trínce odešel Plát, dále skončil Cagašík, Červený, Mudra a Lacko. Nově přichází hráči však svojí kvalitou tyto zajisté předčí.

„A“ tým bude nastupovat v sestavě Neklan Vyskočil (mezinárodní mistr), Milan Smiščík mistr FIDE, Jiří Nehybka, Petr Skácelík, Dalibor Číp, David Holemář mistr FIDE, Vít Bureš, Martin Nový, Pavel Kubíček a Stanislav Messerschmidt. Takto složený tým bude spolufavoritem soutěže a cílem týmu je pokus o návrat do 1.ligy. O nejvyšší příčku si to rozdáme s Třebíčí a Pardubicemi B.

„B“ tým povede na trnitě cestě za záchranou dvojice Pavel Porč a Luděk Pehal. Sestavu oproti loňsku doplní Pavel Kubát a Stanislav Messerschmidt. Nejasné prozatím zůstává

pod jakou hlavičkou bude oddíl nastupovat. Mateřská organizace Orel se již několik roků k šachistům chová macešsky a oddíl nijak nepodporuje a proto by se oddíl rád spojil s nějakou místní prosperující firmou.

Pavel Kubíček
Šachový oddíl Orel Ořechov

Zajímavosti

O Havlově studni

Dobře si vzpomínám, že v ořechovské kronice je taková nebo hodně podobná věta: „V Ořechově každý ví, že ty největší bouřky, při nichž nejvíc prší, musí jít od Havlovy studny, ovšem kde Havlova studna je, neví nikdo.“ To ale není úplně přesné, Havlova studna opravdu existuje. Povědomost o ní mají obyvatelé Kounic, Bránic, Ivančic nebo Maršovic a možná i jinde, ale kde přesně leží ví už málokdo. Autem se tam dojet nedá.

Jak vidno z fotografie, nejedná se o studnu v pravém slova smyslu, ale o vydatný pramen. Kdysi a není to tak dávno (pamětníci ještě žijí), byla studna opatřena kamenným roubením a jakousi stříškou, ale obojí už odvál čas a povodně. Řečiště pod pramenem je plné kamenů, které by mohly z onoho roubení pocházet.

Dříve se odtud vozila voda v lejtnech na nedalekou myslivnu Waldhof (dneska Stavení), která se nachází v nejvyšším bodě silnice z Maršovic do Moravského Krumlova. Pramen se nachází v hlubokém údolí asi 1 km severo-severo-východně od myslivny, dále pokračuje jako bažinatý potok, který protéká několika rybníčky a oborou plnou divokých prasat. Na konci lesa mizí v polích a znovu se objevuje nad Novými Bránicemi a tamtéž se vlévá do řeky Jihlavy.

Studna má jméno podle sedláka Havla z Maršovic, který někdy v dobách jež kryje nepaměť, někde v okolí studny beze stopy zmizel. Snad se v oněch bažinách utopil. Zajímavé je, že jak v Ořechově, tak i v Bránicích a Ivančicích a možná i jinde přicházejí největší bouřky od Havlovy studny. V případě Ořechova a Bránic to s malou

tolerancí možné je, v případě Ořechova a Ivančic musela by ta tolerance být asi 90°. Někde to asi naši předkové měli odpozorováno špatně.

Jiří Komínek

Lucie z Ořechova získala ocenění v Itálii

Mladá dívka, Lucie Urbanová, bytem Kerendov 21, žákyně 5. třídy se věnuje své zálibě chovu psů a kynologii již od útlého dětství. Není se čemu divit, záliba je totiž rodinná. Její maminka má také ráda psy a provozuje psí úpravnu.

Lucka se ve svém hobby vypracovala již do soutěžní pozice a stala se závodnicí. Tvoří tým se svým psem trpasličím pudlem bez PP. Jmenuje se Rickie, je stará 4 roky. Lucka cvičí svou Rickie ve zvláštním sportu agility. Jedná se vlastně o překážkový běh, podobný parkuru v koňských závodech, poněkud v jiné úpravě a přiměřených překážkách. Překážek bývá pro závod asi dvacet (přeskoky, tunel, slalom, kladina aj.). Se psem závodí a běží i páneček. Lucie je členkou kynologického klubu ve Šlapanicích. S Rickie závodila již mnohokrát na závodech v celé ČR, v dětské kategorii. Vítězství a ocenění není zadarmo! Následný úspěch vyžaduje tvrdou práci, disciplínu a trpělivost. Výcviku se musí věnovat spousta volného času. Toto vše bylo bohatě zúročeno na začátku letošních prázdnin., kdy se tým Lucka a Rickie, zúčastnil závodů družstev v agility na Mistrovství Evropy v italské Monze. Družstvo muselo podstoupit náročnou dopravu do Monzy. V horkém letním počasí a v silné

konkurenci, účasti 14 zemí, museli psi i psodiví urputně bojovat a odvést velký výkon.

Závodní parkur - vždy jiný, sestavují rozhodčí jen několik minut před samotným závodem a je na týmu, aby si rychle překážkovou dráhu zapamatoval a jen po malé zkoušce osvojil. Tříčlenné družstvo, ve kterém závodila naše Lucka, získalo krásné čestné 3. místo.

Soustředění v Monze bylo několikadenní a bylo spojeno i s příjemným pobytem ve stanech. Domů si Lucka přivezla medaili, soutěžní pohár a drobné suvenýry. Nejcennější z nich však byla zasloužená radost z dobrého výsledku a pocit sebevědomí.

Z úspěchu malé chovatelky – závodnice má radost nejen její rodina, ale i sousedé a celá obec. Na obecním úřadě obdržela Lucie osobní gratulace, uznání a poděkování za úspěšnou reprezentaci naší obce, nejen v ČR, ale i za hranicemi.

Lucka přislíbila, že do příštího zpravodaje napíše něco zajímavého o Rickie, jejím životě a výcviku.

Ludmila Krečmerová
místostarostka obce

Okénko do podzimní přírody Ořechova a jeho okolí, se zaměřením na ptactvo

Co přináší září? Září, říká se, je jaro podzimku. Zvířata, která přespávají zimu, provádějí pečlivé přípravy. Myši prohlubují díry. Nory vyhlubují ježek, krtek a jezevec. Pavouček *běžník pocestný* přilétá na pavučinách babího léta. Trvání babího léta je rozdílné. Délka je osm až čtrnáct dnů. Patronem babího léta byl označován svatý Václav, proto se také říká „léto svatého Václava“. Příroda hýří v tuto dobu nádhernými barvami. České jméno září se v lidovém povědomí spojuje se slovem záře, zářit. Ve skutečnosti pochází od výrazu „zaříjen“ neboli malý říjen. Souvisí tedy s dobou podzimní říje jelenů, která začíná už koncem září.

Září znamená konec léta. Odlétají ptáci – *vlaštovky*, *rehkové*, ale také *čápi* a *poštolky* (jen malé množství poštolek u nás zůstává přes zimu, a to hlavně městské populace) a mnohé další druhy. Naši nejvzácnější ořechovští hosté, *žluva hajní* a *dudek chocholatý*, však opustili naši lokalitu již v polovině srpna (hnízdění *žluv hajních* bylo potvrzeno v topolech u fotbalového hřiště). Hnízdí kolonie *břehulí říčních* v písničku osiřela přibližně také v tomto období. I když odlétají většinou až v září, výjimečně i

začátkem října, tak vyvedená mláďata *břehulí* se vrací do hnízda jen na krátký čas, potom hnízdiště opouštějí a nocují obyčejně v rákosinách. Že na podzim spousta ptačích druhů odlétá a na jaře se zase vrací, toho si lidé samozřejmě odedávna všímali a zajímalo je, kam a proč odlétají. Již Aristoteles se nad touto otázkou

zamýšlel. Odpověď samozřejmě neznal a tak se ve svých dílech přikláněl k obecně rozšířeným fámám, že někteří ptáci se ukrývají na zimu do vody, jiní se zarývají do bahna. Vlaštovky zimují ve vodě a špačkové dokonce na Měsíci.

Mnozí ptáci, i ti kteří se nechystají na zimu odletět, se již koncem léta sdružují. Někdy jsou hejna tvořena jediným druhem (např. *čížek obecný*), ale často se drží pospolu ptáci různých druhů. V jehličnatých lesích vzniká poněkud volnější společenství drobných přezimujících ptáků. Nejpočetnější je v něm většinou *sýkora uhelníček*. V korunách stromů s nimi hledají potravu i *králíček obecný* nebo *sýkora parukářka* (méně často *koňadra* a *modřinka*). Po kmenech šplhají *šoupálek* a *brhlík lesní* a opodál se často zdržuje i *strakapoud velký*. Tato společnost se potuluje krajinou až do jara, kdy se začínají tvořit hnízdící páry.

Již v září se objevují první podzimní hejna *kvičal* nejčastěji v počtu až několika desítek jedinců. V říjnu je možné na Vysočině pozorovat někdy i několik set kvičal najednou. *Drozd kvičala* u nás hnízdí, protahuje územím naší republiky a pravidelně i přezimuje. Můžeme ho tedy pozorovat celý rok. V největším počtu se ale objevuje právě na podzim. Většinou v blízkosti alejí jeřábů, jehož plody jsou v tuto dobu oblíbenou potravou těchto ptáků. Pokud „zapomeneme“ na našich zahradách nějaké to ovoce, setkáme se s ním také. Drozd kvičala je o něco větší než kos, má šedou hlavu a kostřec, skvrnitou hruď a hnědou svrchní stranu těla.

Již koncem léta se sdružují *stehlíci obecní* a v různých velikých hejnech se potulují po krajině. Většinou v počtu 5 – 20 jedinců, ale je možné setkat se i s hejnem čítajícím 100 i 200 jedinců. Často je můžeme pozorovat na loukách, úhorech, podél cest ap. na porostech bodláků a lopuchů.

Jako každý podzim (i když méně než v minulých letech) slyším o výskytu kolibříků v našich končinách. Vždy někoho poplete setkání s denním lišajem *dlouhozobkou svízelovou*, která poletuje nad květy (často muškáty za oknem) a dlouhým sosákem, co vypadá jako zobáček, saje nektar. U nás se vyskytují tři velké druhy dlouhozobek mající rozpětí 4 - 5 cm. Jedná se o dlouhozobku svízelovou (*Macroglossum stellatarum*), dlouhozobku zimolezovou (*Hemaris fuciformis*) a dlouhozobku chrastavcovou (*Hemaris tytus*).

LuBer

Oznámení

Český zahrádkářský svaz Ořechov pořádá 11. října 2008 zájezd na zahrádkářskou výstavu do Olomouce spojenou s návštěvou arcidiecézního muzea.

Cena zájezdu pro zahrádkáře je 130 Kč, pro nečleny 150 Kč.

Přihlášky na zájezd přijímá paní Věra Kmentová, Zahradní 6, tel.: 547 225 771.

Muži v akci

Moravský guláš

250 g předního hovězího masa

250 g vepřové plece bez kosti

75 g sádla nebo tuku

150 g cibule

60 g hladné mouky

100 g česneku

200 g rajčat

200 g slaniny

sůl, mletý pepř, majoránka, drcený kmín, mletá sladká paprika, špetka pálivé papriky

Na části tuku osmažíme nadrobno nakrájenou cibuli dozlatova, přidáme mletou papriku, vložíme hovězí maso nakrájené na větší kostky, osolíme, opeříme, přidáme majoránku, drcený kmín, pálivou papriku, rozetřený česnek se solí a podusíme ve vlastní šťávě. Potom podlijeme trochou vařící vody nebo vývarem a dusíme pod pokličkou. Když je hovězí maso poloměkké, přidáme vepřové maso nakrájené na kostky a dusíme je s hovězím masem do měkka. Měkké maso vyjmeme, šťávu vydušíme na tuk, zasypeme prosetou hladkou moukou, po krátkém osmažení zalijeme vlažnou vodou, dobře rozšleháme a vaříme nejméně 30 minut. Omáčku prolijeme přes jemný cedník na maso a přidáme na čtvrtky nakrájená rajčata podušená na zbylém sádle. Na kostičky nakrájenou slaninu rozškvaříme a přidáme do guláše. Podáváme s houskovým knedlíkem, bramborovým knedlíkem, vařenými brambory, pečivem nebo chlebem.

FraPe

Společenská kronika

V měsících červenci – září 2008 se dožívají životního jubilea tyto občané:

70 let	Hronová Marie	80 let	Molík Karel
	Pírková Ludmila		Talařant František
75 let	Škorpík Jan	85 let	Cetlová Emilie
	Šmídová Blažena	97 let	Cimbálník Stanislav
	Neubauerová Jindřiška		

Všem přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a osobní pohody.

Možnost inzerce:

1 stránka barevná 1 200 Kč, 1 stránka černobílá 1 000 Kč, ½ stránky černobílé 500 Kč

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov nebo kulturně školský výbor. Délka příspěvků by neměla překročit 1,5 strany A5. Zpravodaj neprochází stylistickou úpravou.

Uzávěrka příspěvků: 30.11.2008

Vydává: Obec Ořechov, Zahradní 216/1, 644 44 Ořechov

Ev. č. MK ČR E 10132

Chcete prodat dům, byt či pozemek?

S Realitní společností České spořitelny získáte
bezpečí a jistotu při všech realitních operacích.

Volejte 800 194 125

Samozřejmostí pro nás je:

- Prodej za nejvyšší cenu
- Prověření právních vztahů a právní servis
- Rozsáhlá inzerce Vaší nemovitosti
- Následná pomoc se zápisem do katastru, s daňovým přiznáním, s přepisy energií

To vše profesionálně a zdarma!

Gaute, a.s. - člen obchodní sítě Realitní společnosti České spořitelny
Lidická 26, Brno

VOLEJTE
541 213 390
www.gaute.cz

GAUTE
REALITNÍ SPOLEČNOST

**REALITNÍ
SPOLEČNOST**
ČESKÉ SPOŘITELNY

Rekonstrukce kuchyně a jídelny základní školy

